

		1 (4)
	Datum	Er referens/diarienummer
	2022-04-21	Fi2022/01190
Avsändarens kontaktperson	Mottagare	
Fredrik Woods, fredrik.woods@sis.se	Finansdepartementet	

Svar på remiss: Kommissionens förslag till en ny byggproduktförordning

Svenska institutet för standarder, SIS, tackar för möjligheten att lämna synpunkter.

SIS yttrar sig i frågor som rör standardisering som process samt hänvisning till standarder och tekniska specifikationer, genom SIS roll som nationellt standardiseringsorgan.

I vår bedömning av remissen har vi ett standardiseringsperspektiv med fokus på Kommissionens förslag till en ny byggproduktförordning. Givet tidsramen för aktuell remiss samt andra pågående förfaranden där synpunkter kan lämnas till EU-kommissionen (KOM) är synpunkterna nedan preliminära och kan komma att justeras när en slutlig ståndpunkt tagits fram av de europeiska standardiseringsorganisationerna CEN och CENELEC.

SIS ser att Sverige verkar för:

1. att den nya byggproduktförordningen i första hand enbart utgår från, och baseras på, den s.k. nya metoden (New Legislative Framework, NLF) och förordning 1025/2012 (EU:s standardiseringsförordning).
  - a. I andra hand, dvs för det fall detta inte är möjligt i förhandlingarna, behöver uppdelningen tydliggöras mellan utarbetandet av harmoniserade standarder som huvudalternativ och KOM:s framtagande av delegerade akter som en reservlösning. Relationen mellan de delegerade akterna och förordning 1025/2012 behöver i så fall även tydliggöras. *(berör artiklar 2.46, 2.47, 4, 5 och 34 i förslaget)*
2. Att den nya byggproduktförordningen är tydlig avseende användningen av harmoniserade standarder som frivilligt samt att berörda aktörer kan använda sig av harmoniserade standarder för att visa presumtion om överensstämmelse med förordningen eller på annat sätt visa att de uppfyller generella skyddsnivåerna i förordningen. *(Berör artiklar 4, 5, 22.4 och 34 i förslaget).*
3. Att skrivningen "...made available at an affordable price" i artikel 34.4 stryks.
4. Att KOM förtydligar
  - a. vad man menar med presumtion om överensstämmelse enligt artikel 51
  - b. följderna av den långa övergångstiden till 2045 för nu gällande standarder, standarder som är under framtagande och de standarder som kommer behöva tas fram under tiden.

¹ Notera att SIS fullständiga namn sedan våren 2019 är "Svenska institutet för standarder" alternativt "Swedish Institute for Standards".

5. Att förslaget beaktar att standardiseringens intressenter tagit fram ett system av standarder under många år (EPD:er och produktspecifika regler cPCR) och som bland annat ligger till grund för klimatdeklarationerna.
6. Att förslaget tydliggörs med att de metoder för provning som eventuellt kommer tas fram i delegerade akter bygger på det som redan tagits fram i dag. Föreslagna förändringar i annexen (t.ex. kring avgivning av farliga ämnen där inomhus- och utomhusmiljö nu är åtskilt) skapar osäkerhet kring redan framtagna standarder, särskilt de för provning. (*berör annexen*)
7. Att de produktkategorier som föreslås uteslutas ur den nya produktförordningen tas om hand i en parallell process (t.ex. VA-sektorns produkter samt trafikljus).

Generella synpunkter

SIS välkomnar att EU-kommissionen presenterat ett förslag till revidering av byggproduktförordningen. SIS har däremot inte hunnit analysera förslaget full ut men noterar att vissa ändringar väcker frågor och skulle innebära långtgående förändringar i det europeiska standardiseringssystemet. SIS bedömer initialt att risken med dessa förslag snarare blir en osäkerhet och försämrad inre marknad för byggprodukter.

Genom att till KOM ges befogenhet att ta fram produktstandarder (art 4, 5, 22.4 och 34) eller att vissa standarder görs till obligatoriska medan andra är frivilliga (art 4.2, 4.3, 5.2, 34.2 och 34.3) frångås det rådande systemet för framtagande och användning av harmoniserade standarder. Detta system är det etablerade sättet genom vilket berörda aktörer kan visa att den övergripande EU-lagstiftningen uppfylls och har starkt bidragit till den inre marknadens funktion. Genom att föra in ett nytt system i en enskild rättsakt som KOM föreslår skapas även en stor osäkerhet för de aktörer som berörs av förordningen.

SIS är en del av ISO och CEN, ett nätverk av experter som arbetar för att skapa internationella standarder. Hos oss kan såväl privata som offentliga aktörer ta initiativ och samarbeta kring standardisering som främjar Sveriges konkurrenskraft och uppmuntrar en hållbar samhällsutveckling. Inom den europeiska standardiseringsorganisationen CEN förbereds ett yttrande över förslaget. SIS avser återkomma till detta under de fortsatta förhandlingarna.

SIS arbetar med hela byggsektorn och utarbetar harmoniserade europeiska standarder (hEN) till stöd för byggproduktförordningen. Harmoniserade standarder stöder den inre marknaden genom att tillåta fri rörlighet för byggprodukter inom EU. De tillhandahåller ett gemensamt tekniskt språk som ska användas av:

- tillverkare att ange den tekniska prestandan för sina produkter,
- tillsynsmyndigheter att uttrycka sina krav och
- konstruktörer, entreprenörer och andra byggintressenter att utbyta information effektivt.

Europeiska standarders roll för ett framgångsrikt införande av gröna lösningar och digitala verktyg i hela den inre marknaden är särskilt tydligt i byggsektorn. Ett starkt europeiskt standardiseringssystem (ESS) är därför nödvändigt för att göra byggsektorn, och därmed den europeiska ekonomin, redo för framtiden.

Närmare bakgrund och motivering till SIS förslag till handlingslinje

Relation till EU:s standardiseringsförordning och den nya metoden (NLF)

Skrivningsförslagen i artiklarna 4, 5, 22 och 34 innebär ett avsteg från den s.k. nya metoden som ligger till grund för hur EU strukturerat och byggt upp sin produktlagstiftning och som skapat en fungerande inre marknad. Genom att använda sig av harmoniserade standarder som är utarbetade enligt EU:s standardiseringsförordning (EU) 1025/2012 ges dessa produkter en presumtion om överensstämmelse med kraven som ställs i EU-lagstiftningen. Även om detta sätt anges först i förslaget innebär det att KOM splittrar upp tillämpningen av förordning 1025/2012. Det innebär också att de två sätten som standarder kan tas fram på jämföras med varandra (förslaget saknar en tydlig hierarki mellan dem). Dessutom följer inte framtagandet av delegerade akter de principer som standardiseringsförfarandet följer och som bygger på WTO:s principer.

Det europeiska standardiseringssystemet (ESS) har säkerställt en modell av inkluderande och frivilliga system som stöds av ett nätverk av 34 nationella standardiseringsorganisationer som tar hänsyn till mångfalden och särdragen hos alla företag och parter som är involverade. Mer än 200 000 tekniska experter från industri, föreningar, myndigheter, akademi och intresseorganisationer är involverade i SIS nätverk. ESS ett unikt system, där europeiska standarder tas fram i samförstånd mellan alla intressenter och publiceras av CEN och CENELEC, som är erkända som europeiska standardiseringsorganisationer (ESO) genom standardiseringsförordningen 1025/2012. Det är ett transparent, inkluderande och konsensusbaserat system som ger branschen ett unikt ramverk som alla förstår. Att nå konsensus kräver dock tid och resurser men säkerställer att standarder implementeras identiskt av alla CEN och CENELEC:s nationella medlemmar, ta bort motstridiga nationella standarder, och därigenom säkerställa en sammanhängande inre marknad. SIS bistår gärna med konkreta skrivningsförslag i dessa delar under förhandlingarna.

Med andra ord anser SIS att den nya byggproduktförordningen i första hand ska utgå från det nuvarande systemet där förslaget om att KOM kan ta fram delegerade akter med produktstandarder stryks. I andra hand bör förslaget tydliggöras så att begäran om standardisering till de europeiska standardiseringsorganisationerna görs som förstahandsalternativ. Lyckas man inte med det kan KOM ges befogenhet att ta fram delegerade akter som ger samma möjligheter till presumtion för användarna.

Vikten av frivillighet kopplat till användningen av standarder

I artiklarna 4.2, 4.3, 5.2, 34.2 och 34.3 föreslås att harmoniserade standarder samt de produktstandarder som KOM tar fram genom delegerade akter i vissa fall görs obligatoriska och i andra fall behåller sin frivillighet. Utgångspunkten enligt dagens regelverk i standardiseringsförordningen 1025/2012 är att harmoniserade standarder ska vara fullt ut frivilliga. SIS förordar att detta förs in i den nya byggproduktförordningen. Så som förslaget ligger skulle det även rucka på rättssäkerheten och följderna för tillämpning och certifieringsordningar är också svåra att överblicka.

SIS föreslår i anslutning till detta att man konsekvent i förslaget använder termen "harmoniserad standard" enligt definitionen i artikel 2 i Reg. 1025/2012 i stället för att använda en kombination av

olika termer, till exempel 'byggproduktstandard', "harmoniserade standarder" och "standard", vilket kan leda till feltolkning.

I artikel 5.2 anges även att kommissionen ges befogenhet att specificera produktkrav som anges i bilaga I, delarna B, C och D i delegerade akter och att kommissionen då kan utfärda för framtagning av frivilliga produktstandarder. SIS föreslår att krav på den specifika produkten ställs direkt i begäran om standardisering i stället för att få dem definierade först i delegerade akter. Detta kommer att påskynda framtagningen av harmoniserade standarder och undvika onödiga administrativa bördor.

Avslutningsvis står SIS till regeringens förfogande i de fortsatta förhandlingarna och bidrar gärna med närmare förklaringar och hjälp i dessa frågor i de fortsatta förhandlingarna.

Med vänlig hälsning

Annika Andreasen, VD
Svenska institutet för standarder

SIS är en ideell förening och ett svenskt standardiseringsorgan. SIS är utsedd av regeringen att representera Sverige i ISO och CEN.

SIS projektleder det svenska arbetet med att ta fram standarder och tillhandahåller och förvaltar standarder i Sverige. Vi finansierar vår verksamhet genom främst deltagaravgifter och försäljning av standarder.

SIS verkar för svenskt inflytande i internationell standardisering inom ISO och CEN, och för att standarder sprids och används i Sverige.

Hos SIS kan aktörer inom näringsliv, akademi, offentlig sektor och frivilligorganisationer ta initiativ till och utveckla standarder som främjar en god samhällsframtagning.

Vid certifiering, validering och verifiering blir användning av standarder en del av den internationella kvalitetsinfrastrukturen som bl.a. sker genom de officiella ackrediteringsorganen, exempelvis Swedac i Sverige.